

статъци отъ манастиръ. Малко по на западъ отъ мѣстността Св. Илия на бърдото по политъ на което тече р. Янтра, между селата Темниско и Серговецъ, личатъ основитъ на една старовръмска крѣпостъ. — Твърдѣ малко свѣдения се срѣщатъ въ лѣтописитъ за Орѣховица и околността ѝ. Прѣзъ срѣднитъ вѣкове въ Раховица е имало твърдина, за която се спомѣнува въ началото на 14-й вѣкъ и по послѣ при похода на полския кралъ Владислава III-й за Варна прѣзъ 1444 год. Християнската войска, на пѣтя си отъ Свищовъ за Шуменъ прѣвзела и изгорила твърдината Раховица.

Споредъ приказванието на мѣстнитъ жители, Горня Орѣховица, Лѣсковецъ и Арбанасе сж били нѣкога вакуфъ *Ристемъ-Бей вакуфу* и доходитъ отъ тѣхъ сж служили за подържане на нѣкои мюсюлмански благотворителни и богоугодни заведения, учредени безъ съмнѣние отъ великия везиръ Рюстема. прѣзъврѣмето на султанъ Сюйлема на II-й. Други пъкъ казватъ, че доходитъ отъ тѣзи села биле назначени за султановата майка. И до денъ днешенъ е заварденъ султанския, подписанъ съ златни букви ферманъ, споредъ който турчинъ не е могълъ да се заселява въ спомѣнатитъ мѣста, и когато да влиза съ конь, трѣбвало е да расковава петалитъ му. Въ кърджалийско врѣме Г. Орѣховица е горѣла.

Горне Орѣховчане сж вземали живо участие въ борбитъ за духовното ни и политическо освобождение. Прѣзъ 1876 год. когато се приготвяваше голѣмо възстание противъ турцитъ, централний революционенъ комитетъ е билъ прѣмѣстенъ отъ Търново въ Горня Орѣховица. Тукъ е била организирана една чета подъ прѣдводителството на войводата Сидеръ Грънчаровъ, която чета щомъ избухнѣ възстанието се и опжтила къмъ Балкана, за да се съедини съ другитъ чети за общи дѣйствиа; но още при трѣгванието си отъ града тя била распрѣсната отъ турцитъ, и двамина отъ главнитъ дѣйци Ив. Пановъ и Георги Измирлиевъ Македончето били уловени отъ турскитъ власти и мѣченически завършили живота си. На 28 Май тѣ били обѣсени, първий въ Търново, а вторий въ Горня-Орѣховица. Неописуема е самоотвърженността на Георги Измирлмеѣ, който съ най-голѣмо хладнокрѣвие вървѣлъ къмъ бѣсилката и назидавалъ зрителитъ българе да се неплашатъ отъ подобни наказания и да нежалятъ живота си